

MOHÁCSI HIRLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

Előfizetési ára:

Negyedévre 1 pengő 60 fillér

Száma: 16 fillér.

Szerkesztőszobája: 88, kiadóhivatali telefon sz. 67.

Évtizedek

mulasztásait kellene pótolni gyorsan, nagyon gyorsan, mert dübörög az új idők közeledő szelleme. Emberek gondolkodását, lelki berendezését kell átalakítani. Az áldozatvállalás szellemét vinni az emberek szívébe, az öncélúság helyett. És termelni, sokat, nagyon sokat, hogy minden egészséges munkás-kéznek kenyeret tudjunk adni.

Évtizedek mulasztását igyekszik pótolni az új költségvetés, amelynek egyes tételei majdnem újak. Ilyenek a kereskedelem átszervezése, az ipar átalakítása, a szociális tételek, mind teljesen új elgondolások, új szellem szülöttei s máris hatalmas összegeket emésztenek fel. De meg kell hozni az áldozatot, meg kell tenni mindenkinek a maga kötelességét az új rendszerben, amely hivatva van viszont olyan kérdéseket megoldani, amelyeket az individuálistusra épített régi világ vagy nem tudott, vagy nem akart meglátni.

Szinte áttekinteni sem tudjuk az első pillanatban azt a hatalmas tempójú munkát, amely az új költségvetéssel megindul. Csak kis példa az a 120 ezer pengő, amelyet hamarosan városunk közgazdasági forgalmába állítanak be munkajuttatással, dolgozni akarók foglalkoztatásával s ugyanakkor az új időkbe illő segítséssel. Micsoda összegek indulnak el máshol, nagyobb helyeken s micsoda hatalmas számok azok, amelyek az egész országban bekerülnek a gazdasági vérkeringésbe.

A munka megbecsülése az út, amely eddig lenézett valami volt. A munka, amelyet nem szerettek, vagy legalább is csak kényszernek tekintették, de amely alapja az életnek. Az Alkotó az embert munkára teremtette s nem hanyélt, amit bizonyít az

ember minden kis sejtjének állandó mozgása, fű, fa, virág s minden, ami körülöttünk él és mozog.

Az új idők vannak hivatva a munkát glorifikálni s ehhez mindenkinek saját munkájával, annak becsületes teljesi-

tésével kell hozzásegíteni, mert a közösségi szellem csak így tud kifejlődni oly irányban, hogy az egymás támogatásával, az összefogással kifejtett hatalmas erő egy jobb korszakba vezesse életünket.

A külvárosi elemi iskola modernizálása

Szűk és egészségtelen a jelenlegi épület.

Az iskolahygienikusok már évtizedekkel ezelőtt szabatosan meghatározták a nevelés egészségügyi követelményeit, úgy, hogy „minden rendelkezésre álló eszközzel meg kell védeni a tanulók egészségét mindennemű károsodástól és gondoskodni kell szervezetük ellenállóképességének erejüknek fokozásáról”. Tehát azt mondhatjuk, hogy jó iskola csak az lehet, amelyben a gyerek fejlődő testének megfelelő környezetben tölti tanulását minden óráját.

Röviden: egészséges, tiszta iskolaépület és tanterem, amelyeknek napfényrel és levegővel való ellátása, fűtése, tisztántartása, a W. C.-k elhelyezése és tisztasága, a ruhatár kérdése, udvara kifogástalan. Legalább akkora légtér jusson egy tanulóra, amekkorát életkorának megfelelően a higiénia megállapított. Óránkint és fejenkint, elemi iskolásoknak a levegőszükséglete, óránként kétszeri kiadós szellőztetés mellett, 6—7 m³.

Az iskola játszótér is arányban legyen a tanulók számával. A zsúfolt osztály károsan hat a tanulók egészségére, mert felületessé teszi a lélegzést, rontja a vérkeringést, hátráltatja a vérképzést s végeredményben vérszegénységre vezet. De károsan hat az oktatás eredményességére is, mert a figyelő- és felfogóképeséget csökkenti és idő előtt kifárasztja az agyat, az idegrendszert: kifejezti az idegességet.

A gyermekek gyorsan fáradnak, nehezebben fegyelmezhetők és a tanulás eredménye csökken. De más ártalom is fenyegeti az idegrendszert az iskolában és ez a nem megfelelő délelőtti és délutáni tanítási módszer! A gyerekek egészségének érdekében kívánatos volna, a külvárosban már igen jól bevált, egyhuzamú tanítási állandósítása is.

Körülbelül három évvel ezelőtt a Mohácsi Hirlapban szöveztettem a szegényház építésével kapcsol-

latban, hogy vajjon nem volna-e helyesebb a szegényeknek a külvárosi iskolában való elhelyezése és a mai szegényház helyén egy új, egészséges iskola felépítése? Ez a gondolat jutott ismét eszembe, amikor október hó 18-án ellátogattam a külvárosi elemi iskolába és a tanító szíves kalauzálásával megtekintettem a tantermet, udvart és W. C.-ket. Az egyik tanteremből tekintetem a szegényházra tévedt és elgondoltam: Ime az élet törékeny bimbója, a nemzet reménységei, a kis iskolások, akiknek ellenálló-képességük ezerszer kisebb, mint az öregeké, túlszűfolt tanteremben szívják magukba az elhasznált levegőt, míg odaát az életük alkonyán levő ápoltak új és egészséges épületben élnek utolsó napjaikat.

Ez nem maradhat így tovább! A közegészségügyi követelményeknek megfelelően át kell alakítani a külvárosi elemi iskola épületét is! A belvárosi és szigeti iskolák átépítése, illetőleg megépítése után, most valóban érkezett a külvárosi elemi iskola átépítésének ideje is.

Nézzük mi a helyzet a külvárosi elemiben: Hat tanteremben folyik a tanítás s a legjobbak a viszonyok a megosztott II. osztályokban, ahol 66 köbméter levegő jut egy tanulóra, legrosszabb

I. o.	10x7x38 m	62 tanulóval,
		1-re 43 m ³
II. o.	9x7x38 m	37 tanulóval,
II. o.	9x7x38 m	37 tanulóval,
		1-re 66 m ³
III. o.	8x7x38 m	63 tanulóval,
		1-re 34 m ³
IV. o.	10x7x38 m	50 tanulóval,
		1-re 54 m ³
V—VI. o.	8x7x38 m	50 tanulóval,
		1-re 43 m ³

a helyzet a III. osztályban, ahol egy tanulóra csak 34 m³ levegő jut. A kabátok a tanteremben vannak elhelyezve, mely körülmény, különösen esős időben,

csak fokozottan rontja a tanterem levegőjét. Egy lavór van az egész iskolában; Benedek József tanító jóvoltából s nem egy rozoga pad hullik darabjaira, amikor a gyermekek felállanak.

A lejtős és aránylag kicsiny udvaron disznóól van s a W. C.-k száma és elhelyezése is nagyon kifogásolható. Ez a helyzet, — de mi lenne ezzel szemben a korszerűbb és hygienikus?

A Szt. Flórián szobor áthelyezése után az iskola elejét is ki kellene építeni a II. Lajos utca járdájáig, az északi fekvésű tantermet a déli oldalra kellene átcsoportosítani, a tanterem számának, illetve méreteinek követelése céljából az épületet a Gólya utcai szárnyon is meg kellene toldani. A talaj erős lejtését alagsorral kiegyenlíteni, a megfelelő számú W. C.-t az épület végébe építeni, az alagsorban a szolga lakását, kamrákat és esetleg tornatermet lehetne elhelyezni és jutna hely egy tanítói szobára is, mely ugyancsak nem hiányozhatik az újépült iskolából.

Végül a megnagyobbodott, szélvédett játékdvart is helyes arányban kerülne a tanulók számával. Ha számításba vesszük, hogy a város fejlődése a külváros területét gyarapítja s hogy a nyolc osztályú elemi iskolák megszervezése is előtérben áll, úgy ezek az okok a közegészségügyi érvekkel csak erősödnek és halaszthatatlanná válik a külvárosi elemi iskolának, az iskola év végén való korszerű és észszerű átépítése.

Dr. Kemény László.

Előadás a szabadkőművességről

Vasárnap délelőtt a Credo Egyesület rendes összejövetelén Schmidt Károly tartott értékes előadást a szabadkőművességről.

Előadása bevezetésében rámutatott arra, hogy a ma dúló háború lelki fertőzésének és politikai zür-zavarának titkát keresve, rájövünk arra, hogy az egész világfelfordulást a szabadkőművesség okozta. Nem a népek, hanem a szabadkőművesség üzent hadat a ma jobboldali politikájának. Az ő uralmuknak volt szüksége a háborúra.

Az előadó ezután a szabadkőművesség történetét és összetételét ismertette. Valamikor a középkorban valláserkölcsi alapon indultak el, azonban a vallás-erkölcs már régen kiveszett a páholyokból, sőt a vallás legádázabb üldözői lettek. Kifelé

az ártatlan jótékonykodó egy-sületet mutatták, befelé azonban a hatalom birtoklása volt a céljuk. Az első magyar szabadkőművesek Martinovicsék voltak, akik összeesküvést szöttek s 1796-ban a vérmezőn fejezték le őket.

Magyarországon nagyobb fel-lendülést a magyarországi sym-bolikus nagypáholy felállítása óta számítódik. A háború után 1920-ban egy belügyminiszteri rendelet oszlatta fel a nagypáholyt igen súlyos megállapításokat tar-talmazó indoklással. Eszerint a szabadkőművesség a háború fel-idézésében, a háború folyamán, majd annak befejezése után a defetizmus terjesztésében, a for-radalmak és a bolsevizmus fel-idézésében igen nagy szerepet játszott.

Öt évig csendesek voltak ber-keik, akkor azonban ismét meg-mozdultak. Bakonyi Kálmán ny.kuriai bíró egy röpiratban dicsőít-te a szabadkőművességet, azonban Barcsay Adorján volt belügyminiszteri osztálytanácsos a legsúlyosabb vádakot állította szembe a röpirattal. Erre ismét elhallgattak. A legnagyobb vil-lámcsapás azonban dr. Somogyi István könyve volt, amely igazi arcát mutatta be a szabadkőmű-veességnek. Ebben a könyvben rámutat arra, hogy a szabad-kőművesség megengedi, sőt dicsőíti a hazugságot, mint fegy-vert, amely szerinte nem bűn, hanem erény.

Az előadó igen sok szabad-kőműves tanítást, szabadkőmű-vekek levelét idézte annak bizo-nyítására, hogy legfontosabb céljuk a destrualás, a világ for-radalmasítása volt s az egy világ romjain át akarták az ő hazug, vallástalan uralmukat felépíteni.

Beszélt a szociáldemokráciáról, amely testvére volt a szabad-kőművességnek s amelynek szomorú szerepét mindenki ismeri a magyar nemzet szomorú nap-jaiból.

Napjainkban az államok és vezetőik már mind megismerték a szabadkőművességet és bűneit.

Ismertette a szabadkőművesség mohácsi működését, ahol egy alpáholy működött és folytatott baloldali politikát.

Prohászka szavaival zárta be az előadást *Schmidt Károly*: Sok embernek be volt kötve a szeme, nem látta a szabadkőművesség igazi arcát . . .

Tihanyi János köszönte meg a tartalmas és érdekes előadást, amelyet szívesen hallgattak a Credo testvérek. *Tihanyi János* indítványára kimondták, hogy Karácsonykor kalácsot osztanak széjjel a szegénység között, majd a gyűlés végetért.

— **A fontosabb élelmiszerek árai.** Az árkormánybiztoság rendeletet adott ki, amelyben szabályozza a fontosabb élelmiszereket úgy a piacon, mint az üzletekben. A piacon a város polgármestere hirdetőtáblán közli majd a kérhető legmagasabb árakat, az üzletek pedig kirakataikban kötelesek feltüntetni. Az árkormánybiztoságnak helyi megbizottai is lesznek, akik az árak betartását állandóan ellenőrzik s azokat, akik többet kérnek, súlyosan megbüntetik, mert bűn-cselekményeknek tekintik az ár-drágítást.

A mohácsi cipészek szövetkezeti alapon közös műhelyt állítanak fel.

Modern szalagrendszerrel olcsó és jó cipőt készítenek.

A mohácsi cipésmesterek ér-dekes tervet készítenek megvaló-sítani. *Pazsaurek József* cipész-mester kezdeményezésére, a város nyolc legjobb cipésze

szövetkezeti alapon közös műhelyt állít fel s abban szalagrendszerrel olcsó és jó cipőket készítenek.

A szövetkezeti gondolat nem új a cipészek között, azonban a mai nehéz és rendkívüli időknek kellett jönni, hogy a cipészek egymásra találjanak s összefogva oldják meg életproblémaikat. Ma ugyanis az a helyzet, hogy a kisiparos cipész mindössze 35 kg. talpbőrt kap segédenkint, ami nagyon kevés és így nem tud eleget tenni megrendelőinek. Ugyanakkor a gyárpar 14 kg-ot kap minden munkás után, tehát bőségesen onthatja a kész cipőket,

ami a végén azt jelenti, hogy a kisiparosok bezár-hatják műhelyeiket, mert a gyárpar teljesen ki-szorítja őket.

Egyrészt tehát ezt kell meg-akadályozni, másrészt azonban a közös műhelyben új szalagrend-szert bevezetve

olcsóbban tudnak termelni majd, ami azt jelenti, hogy felvehetik a versenyt a gyárparral.

Kétszeres okuk van tehát a tömörülésre s ennek megértésére vall, hogy már eddig 14 000 pengőt jegyeztek a résztvevő iparosok. Csak az elismert, jó iparosokat veszik fel tagul, amivel biztosítani akarják a legjobb áru készítését. Ez az összeg azonban nem elég s az eszme megindító bíznak abban, hogy törekvésüket a kormány is tá-mogatja s onnan is kapnak majd segítyt. A felszerelés kérdése nagyobbára meg van oldva azzal, hogy mindegyik iparos a szövet-kezetbe viszi saját felszerelését, szerszámait.

A felállítandó közös műhely vezetését *Makai Sándor* cipő-felsőrészkészítő veszi át, aki jelenleg egy budapesti nagy üzem tervezője és vezetője. *Makainak* igen sok terve van már, amelyek már beváltak és itt is készíteni fogják a közös műhelyben.

A szövetkezet alapítói a napok-ban Pécssett utánajárnak egyes formalításoknak s azután hama-rosan megkezdik működését az új szövetkezet.

Városi közgyűlés.

Szombaton, november hó 6-án, megtartott városi közgyűlés a szociális ügyek jegyében folyt le s örömmel állapíthatja meg a képviselőtestület, ami egyébként *Tihanyi János* pápai kamarás és *László János* képviselőtestületi tagok felszólalásában is megnyil-vánult, hogy a város vezetősége messzemenően tudatában van a szociális segítség szükségességé-nek s költségvetésének keretében mindent el is követ azok végre-hajtásában.

Délután 4 órakor nyitotta meg *Vitéz Szőnyi Alajos* polgármester a közgyűlést. Több jóváhagyó határozat bemutatása és a képviselőtestület tudomásul vétele után *Vitéz Szőnyi* polgármester bemutatta *Roheim Jenő* és *Roheim Olga férj. Brauner Nándorné* részéről felajánlott ingatlan adományszójas tárgyában hozott — mult számunkban már közölt — alispáni határozatot, amelyet a képviselőtestület tudomásul vett.

Tihanyi János pápai kamarás kérdést intézett ezen alispáni határozattal kapcsolatban, hogy mi a sorsa *dr. Berger László* orvos által hasonló körülmények között adományozott ingatlanok-nak. *Vitéz Szőnyi Alajos* polgár-mester feleletében valószínűnek tartotta, hogy ennek az ingatlan-nak a sorsa, — mely ugyan már az illetékes miniszteriumban van — hasonló lesz.

A Pécsi Erzsébet Tudomány-egyetem közszőnö átíratának, — a város képviselőtestületének az egyetem bölcsészeti karának fenntartása érdekében hozott határo-zatára — bemutatása után, sor került a kormány azon rendelete tárgyalására, mely a tisztviselők fizetésemelésével foglalkozik, ki-terjesztésére az összes városi

alkalmazottak és nyugdíjasokra is. A képviselőtestület egyhan-guan szavazta meg; ugyancsak egyhanguan megszavazta egyes városi szegedményes alkalmazot-tal illetményeinek rendezését, valamint *László János* képviselő-testületi tag az átkelési üzem alkalmazottai érdekében történt felszólalása után, az átkelési üzem alkalmazottainak évi 120+100+80 P lakáspénz segélyét. Egy hangú helyesléssel vette tudomásul a képviselőtestület a bika-istálló mellé épített csordás lakás átalakítását, majd sor került a pótköltségvetés tárgyalására.

Herger Zoltán főszámtanácsos részletesen ismertette az általános drágulással, nyersanyaghiánnyal és rossz gazdasági esztendővel kapcsolatban felmerült eltulodá-sokat, mely egész természetesen érezteti hatását a költségvetésben is és szükségessé tette a pótköltségvetést. Mindezek dacára a város költségvetése mintegy 25 000 P plusszal zárul. Minden városi üzem mérlege stabil és rentábilis s talán egyedül az át-kelesli üzemenél várható némi rá-fizetés, ami azonban onnan szár-mazik, hogy a hosszú tél miatt az átkelési üzem csak igen későn kezdhetette meg működését, más-részt a nyersanyaghiány miatt az átépített nyersolajmotor nem használható ki eléggé.

Sor kerülhet továbbfejlesz-tésére is. Végeredményben 47.055 P a pótköltségvetés szükséglete, mely azonban a mult évi meg-takarításból, egyes üzemeknél mutatózó több bevételből és zárszámadási maradványból tel-jesen fedezetet nyer, miért is javasolja a főszámvevő, hogy a pótköltségvetés elfogadása mel-lett szavazza meg a képviselő-testület az 50%-os karácsonyi

segélyt, 25, 20, 15, 10 P-ös családi segélyt, munkásoknál a 25 P törzs- és a 10 pengős családi segélyt.

Makai Mihály képviselőtes-tületi tag a pótköltségvetés tudo-másulvétele mellett a karácsonyi segélyek megszavazását ellenezte.

Tihanyi János képviselőtestületi tag felszólalásában nem osztja *Makai Mihály* véleményét s rá-mutat arra, hogy már a mult évben megszavazta a képviselő-testület egyszersmindenkorra a karácsonyi segélyt, de egyébként is a város minden alkalmazottja megteszi messzemenően kötele-zettségét, tehát a karácsonyi segélyt az általános drágulásra tekintettel is megérdemlik s öröm-mel látja, hogy a város veze-tősége ezzel is igazolja szociális érzékét.

Vitéz Szőnyi Alajos polgár-mester felszólalásában rámutat arra, hogy egyesek a karácsonyi segélyben is csak azt a 20—25 tisztviselőnek részesedését látják s megelégednek arról, hogy ugyanakkor a város több mint 45 napszámosa, az összes üzemi alkalmazottak (kocsisok, átkelési üzem, mezőőrök, stb.) is része-sednek karácsonyi segélyben, kéri a képviselőtestületet, hogy a pótköltségvetést hagyja jóvá a karácsonyi segélyekkel együtt. A képviselőtestület nagy többség-ben így határozott.

A képviselőtestület a szőlő-hegyi paprikamalom mellett közuti hid átépítése tárgyalására *Ihrig Dénes* és *Béregi György* képviselőtestületi tagokat küldi ki, majd tudomásul véve a pénz-tárvizsgálatról szóló jelentést, még néhány kisebb jelentőségű ügy elintézése után a közgyűlés véget ért.

Sz. dr.

— **Könyörgés a békéért.** Meg-irtuk, hogy XII. Pius pápa el-rendelte hogy november hó 24-én, az egész világ katolikusága könyörgéseket tartson a mostani háboruban elhaltak lelkinyugal-máért és imádkozzanak a világ-béke helyreállításáért. A pápai rendelkezés folytán *Virág Ferenc* megyéspüspök elrendelte, hogy egyházmegyéje minden templo-mában tartsanak ezen a napon imaórárt a délutáni istentisztelet-tel kapcsolatban.

— **Vitéz dr. Horváth Kázmér polgármesteri kinevezése.** *Vitéz Horváth Kázmér dr.* főjegyző, polgármester helyett Szamos-ujvárra polgármesterré nevezték ki. A kinevezés egyelőre ideigle-nes s fél év múlva válik végle-gessé, addig *Vitéz Horváth dr.* itteni állását is függőben tartják. Ugyancsak megtartja a helyi egyesületekben viselt vezetői tisztségeit s csak fél év múlva dönt véglegesen. *Vitéz Horváth Kázmér dr.* személyében Szamos-ujvár városa munkás, agilis veze-tőt kap, akinek eddigi működé-sét a folytonos, fáradhatatlan munka jellemezte. A városi ügyeken kívül a fogadalmi tem-plom, Légvédelmi Liga, a Tűz-harcosok, a Gyöngyös Bokréta

és még több egyesület veszíti el agilis vezetőjét, aki valamennyi tiszttségét mindenkor a legnagyobb odaadással és lekiismeretességgel látta el. Meg vagyunk győződve róla, hogy Szamosújvár város lakossága, szívesen és megértéssel fogadja az új polgármestert, akiben értékes vezetőt kap.

— **A belvárosi elemi iskola „Erdélyért”** A belvárosi elemi iskola igazgatóságának közlése szerint a Mohács belvárosi rk. elemi iskolába az „Erdélyért” akció során a következő adományok folytak be: A tantestület adománya 44 P. Tanulók gyűjtése 2250 P. Kis cserkészek adománya 10 — P. Összesen 7650 P. amely összeget Mohács m. város pénztárába befizették. Ezenfelül 120 P-t csekken küldtek el.

— **Kinevezés.** A belügyminiszter *Vereby József* városi pénztári ellenőrt, ugyanezen minőségben Nagyvárad városához kinevezte. Mohács város kipróbált tisztviselőjét veszíti a szorgalmas, munkás tisztviselőben, aki szülő városába távozik.

— **Kasics Ilona sikere Budapesten.** Az Új Magyarország írja: *K. Durigo Ilona*, a zeneművészeti főiskola kitűnő tanára, a magyar énekművészet külföldön is nagynevű képviselője, leánya *Kasics Ilona* társaságában ária-és dalestet rendezett a zeneművészeti főiskola nagytermében. A műsoron régi és újabb mesterek dalai, áriái és szerencsés ötletként, egy sor ritkán hallott kettős is szerepelt. *Kasics Ilona* ezuttal mutatkozott be a közönségnek. Messze csengő, szép, kellemes szopránja tökéletesen kiművelt hanganyag. A könnyed hangindítás, különböző fekvések kiegyenlített áthidalása, a jó légzés, mind mesterének gondos munkáját dicsérik. Műsorát végig izlésesen, az átérzés közvetlenségével adta elő. — A fentiekhez nincs hozzáfűzni valónk, csak nagy örömünknek adunk kifejezést és további sikereket kívánunk.

— **Ingyenes gyümölcsstermelési tanfolyamok.** Gyümölcsstermelő olvasóink figyelmébe ajánljuk, hogy ingyenes tanfolyamot tart *Mayerffy Tibor* intéző, a külvárosi r. kat. elemi iskolában, a gyümölcsstermelést érintő kérdésekről, november 26—27—28 és december 3—4—5-én délután 3 órakor. Előadások után gyakorlati bemutatás. Az előadások tárgya: Alma és körte termelés. Szilva és barack termelés. Olcsó és hatásos védekezés. Talajmunka és trágyázás. A gyümölcsös költségvetése. A gyümölcsstermelés új irányai. A szobanövények kezelése. A szép házikert gondozása.

— **A Legényegylet Katalin bálja.** Vasárnap este tartotta meg a Kat. Legényegylet hagyományos Katalin bálját, amely ezuttal is a legnagyobb siker jegyében folyt le. Az egyesület ifjúsága szép számmal jelent meg a mulatságon és a legjobb hangulatban tartott ki a hajnali órákig. A szépségverseny győztese *Emmert Annuska* lett. A többi helyet *Bükkös Eszti* és *Adamovics Ili* hódították meg. Mindhárman szép díjakat kaptak a rendezőségétől.

— **Segítség a károsult szőlősgazdáknak.** A földmivelési miniszter a képviselőházban tartott beszédében bejelentette, hogy az elemi csapásokkal sújtott szőlősgazdákat, akik a szőlőtermelésből élnek, az adóbehajtás terén kedvezményekben részesítik.

— **Elveszett arany karkötő.** *Dr. Németh Jánosné* bejelentette a rendőrségen, hogy arany karkötőjét, a városháza diszközgyűlési termében elvesztette. A megtalálói jelentse be a rendőrségen.

— **Konyhai hulladék gyűjtése hízalási célra.** A földmivelési miniszter az egyik város polgármesteréhez leiratot intézett a konyhai hulladékok gyűjtésére, amelyet aztán vagy közhizlalás alatt álló sertéstelepeknek adnának át, vagy a szegényebb néposztályoknak segítenének hízalni ezzel. Az ötletet a város vezetőse figyelmébe ajánljuk a felállítandó városi sertéshizlaló részére. Nagyon sok házban csatornába, személdombra öntik a konyhai hulladékokat s ezeket egész biztosan szívesen engednék át a városnak, tehát csak elszállításáról kellene gondoskodni. Ennyit pedig feltétlenül megér.

— **Két deci borért — egy kerékpár.** *Reiter József*, a Lettnigg féle kocsmá csaposa egy Excellent márkájú 06909 sz. kerékpárt hozott be a rendőrségre. Elmondta, hogy még folyó hó 11-én betért hozzá egy kb. 30 éves, szőke, magas férfi, aki két deci bort rendelt. Idogálás közben felkínálta kerékpárját megvételre. Amikor *Reiter* kijelentette, hogy nem veszi meg, kölcsönt kért rá 15 pengőt. Miután ezt sem kapta meg, otthagya a gépet, hogy pénzt hoz, mert nincs nála annyi sem, hogy a két deci bort kifizesse. Azóta sem jelentkezett s ezért a kerékpárt beszolgáltatta a rendőrségnek, amely most keresi a tulajdonosát.

— **Cserkészek táncvizsgája.** A Mohácsi 620. sz. „Buvár Kund” vízcserkészcsoport, folyó hó 25-én, szombaton, az Iparoskörben tartja tánciskolájának vizsgáját. Kezdeté fél 9 óra és a cserkészet barátait szívesen várják.

— **Összetörték a sportház ablakait és ajtaját.** A MTE feljelentést tett a rendőrségen, hogy a sportpályán levő épület ablakait és ajtaját ismeretlen tettes összetörte. A nyomozás megindult s a gyanu fiatalokukra irányul.

— **Egészségvédelmi előadások.** A belvárosi elemi iskola igazgatósága közli, hogy november hó 30-án megkezdődött a női kézimunka délutáni keretében az egészségvédelmi előadás sorozat. Egész télen át minden szerdán délután 5 órakor kezdődnek ezek az előadások, melyekre ezuton is meghívja az érdeklődő hölgyeket a tanítótestület.

— **Valószínűleg felemelik a petróleum adagot.** *Vitez Szőnyi Alajos* polgármester az elmúlt héten több napot Budapesten töltött. Ezen útja alkalmából a petróleum adag felemelését is kérte. Illetékes helyen nem zárkoztak el a kérelem teljesítése ellen s valószínűleg decembertől kezdve fel lehet emelni az adagot 1.5 literre.

— **Sziréna próba.** Folyó hó 23-án, szombaton délelben 12 és 2 óra között a tűzoltó sziréna több esetben próbát tart. Figyelmeztetünk tehát mindenkit, hogy ennek egyébként semmi más jelentősége nincs.

— **Másodvirágzás.** *Adamovics István* olvasónk egy almavirágot hozott be szerkesztőségünkbe, amely az enyhe télelőt tavaszának érezte és bőséges virágzásban adott örömeinek kifejezést. Londoni peppin a fa s ha tavasz lenne bőséges termést ígérne.

— **Elköborolt kakas.** *Köveskúti János* a villamosmű főgépésze, feljelentést tett a rendőrségen, hogy Rhode Izland kakasa elköborolt. Aki tud róla, jelentse a rendőrségen.

— **Pótebojtás.** Hétfőn délelőtt 9 órakor a városi vágóhídon, délután 1 órakor a szigeti révben hatósági pótebojtás lesz. Akik az első ojtásra nem vitték el kutyájukat, most okkvenlül ojtassák be.

— **Csenélet a Cigány utcában.** *Kovács Istvánné*, Cigány u. 21. sz. alatti lakos panaszt tett a rendőrségen, hogy *Roskics Andrásné*, aki nála egy követelés kifizetése végett jelent meg, mellbevágta és seprével megverte. Az eljárás megindult.

— **Megkönnyítették az erkölcsi bizonyítványok kiállítását.** Az eddig fennállott szabályok szerint az erkölcsi bizonyítványhoz helyhatósági bizonyítványt kellett vinni a rendőrségre. A rendőrkapitányság közli az érdekeltekkel, hogy a jövőben elég a rendőrségi bejelentő szelvény bemutatása s nincs szükség a helyhatósági bizonyítványra. Ezzel a felek időt és pénzt takarítanak meg s gyorsabban kapják meg a bizonyítványt is.

— **Feljelentés magánlaksértésért.** *Dr. Csüts László* kórházi főorvos feljelentést tett a rendőrségen *Lederer Jenő* szomszédja ellen, aki — a feljelentés szerint — polgármesteri engedély nélkül kezdett építkezni a kertben s az ő beleegyezése és tilalma ellenére a munkások bejöttek a kertjébe. A nyomozás megindult.

— **Be kell jelenteni a használatban nem levő vastárgyakat.** A hivatalos lap a kormány rendeletét közli, amely szerint a folyó évi november 10-én bárkinek tulajdonában volt, egészben, vagy túlnyomó részben vasból készült szerkezetet, tartályt, csövet, járóművet, stb., ha nincs használatban legalább egy év óta s olyan állapotban van, hogy javítás nélkül nem is lehet üzemben állítani, be kell jelenteni.

— **Ellopott fehérnemű.** *Blumenreich Karolyné*, Jókai Mór u. 6. sz. alatti lakos feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki az udvarban szárításra kített fehérneműkből 15 P értékben ellopott. A rendőrség nyomozza.

— **Államosítják az ármentesítőket.** A közeljövőben rendelet jelenik meg, amely az egész ország területére szóló hatáskörrel Ármentesítő Hivatalt állít fel. A hivatal célja az összes ármentesítő társulatokat egységes irányítás alá vonni s előkészítése a társulatok államosításának.

— **Találtatott.** Kabát, kosár, kalapács, harapófogó. Igazolt tulajdonosa a rendőrkapitányságon jelentkeztek.

Porhanyos mandulás sütemény

Mezzávalók: 7 deka vaj, 6 1/2 deka darált mandula, 6 1/2 deka cukor, 13 deka liszt, 1/2 citromhéja finomra vágva, 2 főtt tojássárga szitán áttörve, 1 teáskanálnyi Dr. Oetker-féle sütőpor.

Mészítése: Fenti anyagokat jól összegyúrjuk, aztán kistortácskakat formálunk belőle, melyek közepébe ribizkeket teszünk. Pirosra sütjük.

Kivánságra receptkönyvet ingyen küld:

Dr. Oetker A. gyár, Budapest, VIII., Conti-u. 25.

— **Névváltoztatások.** A belügyminiszter megengedte, hogy *Kolompár Dezső József* családi nevét „Keszthelyi”-re, *Mück Elemér* „Pálos”-ra, *Schenkenberger Ferenc* „Mernyei”-re változtassák.

— **Légoltalmi kihágási büntetések.** Megirtuk, hogy az illetékes hatóságok, légoltalmi szempontból padlásvizsgálatokat tartanak s akik az előírásokat nem tartották be, megbüntetik. Csütörtökön tárgyalta kir. rendőrkapitányság az első kihágási tárgyalásokat s özv. *Wolf Zsigmondné*, *Kramer Antal Fiai*, *Popper Sándor*, *Kohn Manó*, *Fazekas András*, *Berger József* és *Rosenthal Lajos* háztulajdonosokat átlag 80 P pénzbüntetésre ítélte. A rendőrség ismétellen figyelmezteti a háztulajdonosokat, mert a vizsgálatok állandóan folynak és a kihágási eljárást mindenki ellen megindítják.

— **Vadgesztenye, mint állattakarmány.** A szabadalmi hivatalnál új szabadalmat jelentettek be, amellyel a vadgesztenyét méregtelenítik s utána kiváló takarmánnyként használható fel. A kormány már is megkezdte a vadgesztenye gyűjtésének be-szervezését. A terv szerint csupán a szállítási költségeket kell majd a gazdáknak megtéríteni.

— **Három nagytípusú Duna-tengerjáró készül.** A kormány három nagytípusú Duna-tengerjáró hajót rendelt meg, amelyek 2300 tonna vízkiszorításúak lesznek, míg eddig a legnagyobb 1800 tonna volt. A három új hajó építésének gazdasági jelentőségén kívül az idegen nyelvű jel, hogy az eddig is előzen nemzetiségű hajókon szolgáló magyar tengerészeket, magyar hajókon fogják alkalmazni.

— **Felhívjuk a boreladással foglalkozók figyelmét** arra, hogy 9 Malligán fokon aluli bort közvetlenül a fogyasztók részére nem szabad eladni. A 9 fokon aluli borok feljavítását 1941. január hó 1-ig sűrített musttal, ezenkívül minden időben borpárlattal engedélyezte a törvény. A feljavításra előzetesen engedélyt kell kérni a pécsi m. kir. szőlészeti és borászati felügyelőségtől.

— **Felemelték a selyembubó árát.** A kormány a selyembubó tenyésztés ösztönzésére felemelte az I. osztályu selyembubó árát 20 fillérrel, 2 pengőre. Az ár-emelés az 1941. évre szól.

HIRDESSEN a Mohácsi Hírlapban.

— **Vásári kimitatás** a nov. 11-én tartott állatvásárra felhajtott és eladott állatokról.

	Felhajtvá	Eladva
Szarvasmarha	874 db	429 db
Ló	918 „	120 „
Sertés	701 „	305 „
Juh	32 „	23 „

— **Anyakönyvi bejegyzések** 1940. november 15-től november 22-ig.

Születések: Matalcz Imre, Petrovics János, Jaksics György, Facsó Katalin, Illés Erzsébet Ibolya. Kraft Pál.

Házasságkötések: Oszvald János és Pentz Teréz, Emmert Lajos és Kunovszki Mária.

Haldózások: Preizinger János 64 éves, Heil Jánosné 60 éves, Lipokátics József 71 éves, özv. Bosnyák Illésné 73 éves, Botos Lajos 48 éves, Zemkov Sándor 48 éves, Tasi János 66 éves.

SPORT.

ZMTE — MTE 5:3 (3:2)

Mohács 1. o. Vezette: Horváth, Halas.

Méltó, szép kerete volt az MTE utolsó őszi hazai mérkőzésének. Jó volt az idő, a pálya elfen sem lehetett panaszkodni. A közönség is nagy számban vonult fel, hogy tanuja legyen a két csapat küzdelmének. Mert küzdelem volt a játék 90 perce. Különösen az 1. féлдőben volt hatalmas az iram, nagy a küzdelem. Régen nem láttunk ilyen, folyton fokozódó iramu 45 percet. Ide oda cikkázott a labda. Hol egyik, hol a másik kapu előtt teremődött veszélyes helyzet. A hazai csapat nem illetődött meg a vendégek rohamos bevezett támadásaitól, a gyorsan elért góltól, hanem felvette a harcot. Küzdött, csak kár, hogy a rövid labdákat erőltették. Szünet után a nagykanizsaiak gyorsan elért újabb góljára hatalmas támadássorozat vezetett az MTE, a közben 10-re olvadt TMNTE legénysége állta a 30 perces ostromot, sőt védelmi hibából újabb góllal biztosította győzelmét. A vendégek csak gólerősebb csalársorunknak és néhány védelmi hibának köszönhetik az értékes 2 pontot. A mérkőzés az MTE-nek is állt sok gólhelyzetet is teremtettek, de azokat be is kell rúgni.

Mohács kezd, de a ZMTE veszi át a támadást. Az 5 p-ben Csöngeyt szabadon hagyták és remek gólt lő 1:0. Az MTE nem lankad. Antalóczi remek beadásáról Simon lekesik. A 16. p-ben szép lefutás után Szekeres besodorja a labdát 1:1. Változó játék közben a 30 p-ben túlszigorú 11-es az MTE ellen. Csalalövi és az alsó fárról bepattan, a kapus rajta volt 2:1. 2 perc múlva Csöngey 3:1-re növeli a gólokat. Nagy a küzdelem, a 36. p-ben Petrovics nagyot hibáz a kapu előtt, a 37. p-ben javít. Simon szabadrugását elvetődve fejele be 3:2. A féлдő további részében az MTE veszélyesebb.

Fordulás után a 3. p-ben szögletet rúgnak a vendégek és ebből Rúhalek egy lépésről gólt lő. Kapushiba 4:2, a 6 p-ben Szekeres rúghatna gólt. A 9. p-ben Wolnert sportszerűtlenség miatt kiállítják, az MTE döntő fölénybe

kerül, a 10. p-ben Német egy kiejtett labdát behelyez: 4:3. Levegőben lóg az egyenlítés. A 24. p-ben Petrovics felső lécre fejel. Tűzijáték a kapu előtt. Így megy ez 30 percig, akkor Csöngey kap labdát, lefut, Temesi is, Hegedűs is tétovázik és a kapus kezét érve jut hálóba a labda 5:3. Vége az MTE reményeinek. Kárpáttal az élen jól védekeznek a vendégek. Húzzák az időt is. Sikerül is megtartaniok az eredményt.

SPORTHIREK.

Utolsó őszi mérkőzését vívja vasárnap Simontornyán az MTE. Még Simontornyán játszva sincs előre lefutva a mérkőzés. Az MTE jó küzdelem megszorítalja az SBTC-t.

Az 1. o. eredményei:

DPAC — B MOVE	2:0 (1:0)
BMTE — ZsSE	1:1 (1:0)
PBTC — KSE	9:1 (5:1)
DVSE — BTK	3:1 (3:1)
KRAC — SBTC	2:0 (2:0)
PEAC — NVTE	4:1 (0:0)

Felelősszerkesztő:

BÁN ANDRÁS

Laptulajdonos és kiadó:

FRIDRICH OSZKÁR

Piaci árak: a szerdai heti piacon:

Buza	— — 22 55 P
Zab	— — 20.— P
Rozs	— — 19.— P
Árpa	19.— — 23 80 P
Tengeri új csöves	12.— P
Tengeri új morzs.	15 25 P
Bab	— — 41.— P

Nyilttér.

(Az ezen rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerkesztőség)

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik szeretett feltehetően jó anyánk

Heil Jánosné

szül. Pfeiffer Terézia

temetésén résztvettek, vagy részvételükkel, virág és koszorú küldésével fájalmunkat enyhíteni igyekeztek, ezuton is hálás köszönetünket fejezzük ki.

Mohács, 1940. november hó.

A gyászoló család.

ELADÓ.

Egy kitérő karban levő benzin petróleum üzemű

4-6 lóerős motor

özv. dr. Sauerborn Károlyné Mohács-szigeti gazdaságában.

ELKÖLTÖZÉS miatt egy ebédlő, asztalkák és férfi kabát ELADÓK!

Horthy Miklós út 18.

ÉRTESETÉS!

A volt Tonhaiser malom FÜRDŐJÉT átalakítottuk, kézponti fűtéssel, állandó hideg-melegvíz használati láttuk el, úgy, hogy a legkényesebb igényeknek is megfelel.

Szíves pártfogást kérnek:

Somogyi és Kaitz gőzmalom tulajdonosok.

H á z!

Négy szoba és mellékhelyiségekből álló új családi ház elköltözés miatt aladó.

Kossuth Lajos utca 68. sz. Ferencrendi zárdatemplom mellett. Még 22 évig adómentes!

A mohácsi kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóságtól.

Tkv. 7762 1940. szám.

Árverési hirdetmény és árverési feltételek.

Csollák József mohácsi lakos végrehajthatónak, Bubreg Antalné sz. Szkróbó Agnes és Szkróbó Istvánné sz. Bubreg Anna mohácsi lakosok végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtó kérelme következtében az 1881: LX. t.-c 144, 146 és 147. §§. értelmében elrendeli a végrehajtási árverést 141 P 86 f tőkekövetelés, ennek 1939. évi október hó 9. napjától járó 5% kamata, 52 P eddig megállapított peres végrehajtási és árverési kérvényért ezuttal megállapított 14 P költség, valamint a csatlakozottak kimondott dr. Hónig Ferenc 108 P és dr. Fischer Ernő 450 P tőkekövetelése és járuléai behajtása végett,

a mohácsi kir. járásbíróóság területén levő, Mohács városban fekvő s a mohácsi 2360 sz. tkvi betétben A — 3. 4. sorsz. 10/1302.923 közös erdőilletőségre és 193532 közös legelőilletőségre 80 f. kikiáltási árban.

u. e. telekkönyvi betétben A. — 5. sorsz. 545/1 hrsz. (ház udvarral a beltelekben 52 □) ingatlanra 1800 P kikiáltási árban.

Az árverés által nem érintetik a C. 13. 14. sorsz. alatt a 70160/1936 sz. végzéssel süketnéma Bubreg Agnes és Szkróbó Istvánné sz. Bubreg Anna javára bekebelezett életfogytiglani haszonélvezeti jog. (87 sz. jogegyszégi döntvény utolsó bekezdése.)

A telekkönyvi hatóság a hivatalos helyiségében (Szepessy tér 1. 11. sz. ajtó) megtartására

1940. évi december hó 9. napjának délelőtt 9 óráját tűzi ki és az árverési feltételeket az 1881: LX. t.-c 150. §-a alapján a következőkben állapítja meg:

Az árverés alá eső ingatlan a kikiáltási ár felénél, a többi kétharmadánál alacsonyabb áron eladni nem lehet (1908: XLI. t.-c 26. §.) Végrehajtató legkisebb vételár nélkül árverezhet, a legkisebb árverési vételár dr. Hónig Ferenc pécsi ügyvéddel szemben 1800 P, dr Fischer Ernő ügyvéddel szemben 1930 P.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a telekkönyvi hatóságnál és Mohács megyei város polgármesterénél tekinthetők meg (1881: LX. t.-c 147. §. g) pont).

A telekkönyvi hatóság elrendeli, hogy a telekkönyvi iroda az árverés elrendelését a mohácsi 2360. sz. tkvi betétben jegyezze fel.

A telekkönyvi hatóság e hirdetmény egy példányát kifüggesztés, egy példányát pedig az árverési feltételek megtekinthetése végett Mohács megyei város, továbbá egy-egy példányát szabályszerű körözés végett a szomszédos községek előjáróságainak megküldi, végül az árverési hirdetmény törvényszerű kivonatát az egyik helyi lapban egyszeri közzététel végett a végrehajtható képviselőjének kiadja (1881: LX. t.-c 152. §., 1908: XLI. t.-c 23. §.).

Mohács, 1940. évi július hó 24. n.

Dr. Bátor Kálmán sk. kir. járásbíró.

A kiadmány hitelül:

Dárdai Ferenc kezelő.

A mohácsi kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság.

12817 tk. 1940.

II.

Árverési póth hirdetmény.

A telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Csollák József végrehajthatónak Bubreg Antalné sz. Szkróbó Agnes és Szkróbó Istvánné sz. Bubreg Anna végrehajtást szenvedők ellen 141 P 86 f tőke és járuléki erejéig indított végrehajtási ügyében az 1940. évi július hó 24. napján 7762 tk. 1940 szám alatt kibocsátott árverési hirdetménnyel a mohácsi 2360. sz. tkvi betétben foglalt A — 3. és 4. sorsz. alatt foglalt 10/1302.923 r. erdő és 193532 r. legelőilletőségre 80 pengő, az A — 5. sorsz. alatt foglalt 545/1 hrsz. ház és udvarra 1800 P kikiáltási árban a telekkönyvi

hatóság hivatalos helyiségében Szepessy tér 1. sz. I. em. 11 ajtó

1940. évi november hó 9. napjának délelőtt 9 órájára

kütiözött árverést az 1881: LX. t.-c 167. §-a értelmében a Mohácsi Takarékpénztár rt., mint a Délbaranyai Bank rt. jogutóda végrehajtható 400 P tőke és járulékaiból álló követelésének behajtása érdekében is megfogják tartani.

Ehhez képest az árverési feltételek akként módosulnak, hogy amennyiben az árverést a Mohácsi Takarékpénztár rt. mint a Délbaranyai Bank rt. jogutóda fenti követelése miatt kéri megtartani s az ingatlanokra a szolgalmi joggal terheltven nevo nem jelentkezik, akkor a fenti ingatlanok a C. 14. sorsz. alatt 7010 tk 1936 sz. végzéssel Szkróbó Istvánné sz. Bubreg Anna javára bekebelezett szolgalmi jogtól mentesen lesznek árverés alá bocsátva.

Mohács, 1940. évi november hó 19. napján. Dr. Istok Jenő sk. kir. járásbíró.

A kiadmány hitelül: **Petrányi József** kiadó.

Eladó

Kossuth Lajos u. 40. számú HÁZ és 104 darab Délbaranyai Bank r. t. RÉSZVÉNY.

CÍM A KIADÓHIVATALBAN.

Jó karban levő tölgyfa ebédlőbutor, diófa asztalok, íróasztal, stb. eladó Király-u. 24. sz. alatt.

Butorbeszerzése

előtt nézze meg háló- és konyhabutor raktáramat

Stollár Ferenc és Fia

Mohács, Király ut 3. szám.

Autó fuvarozást

helyben és vidékre megegyezés szerint vállallok. — Az utazó közönség szives pártfogását kérem:

Béregi András Kossuth L. u. 56. TELEFON: 210. SZ.

11098/1940. tk. szám.

Árverési hirdetmény - kivonat.

Dr. Mamusich József bajai ügyvéd végrehajthatónak Ézsi Mózes (nős Felső Jusztiniával) dunaszekcsői lakos végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság utóajánlatra az újabb árverést 3200 P — f tőkekövetelés és járuléki behajtása végett a Dunaszekcső községben fekvő s a dunaszekcsői 965 sz. tkvi betétben A. I. 1—2. sorsz. alatt foglalt 4435 és 4436 hrsz. szőlőkre együttesen 907 pengő 50 fillér kikiáltási árban, a dunaszekcsői 6539 sz. tkvi betétben A — 1—2. sorsz. alatt foglalt 4446 hrsz. szőlőkre: 770 pengő, a 4447 hrsz. szántóra 22 pengő kikiáltási árban elrendelte.

A tkvi hatóság a 10650/1939 M. E. sz. rendelet 3. §-a alapján felhívja az árverelni szándékozókot, hogy a hadtestparancsnokság hozzájárulását az esetleges árverési vételhez lehetőleg még az árverés határnapja előtt szerzeék be.

Az árverést 1940. évi december hó 11. napján délután 1/4 3 órakor

Dunaszekcső község házában fogják megtartani. Az árverésre kerülő ingatlanok a kikiáltási árnál alacsonyabb áron nem adhatók el.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10% -a, amelyet a magasabb ígért ugyanannyi % -ára kell kiegyesíteni.

Mohács, 1940. évi október hó 18. napján Dr. Hádler sk. kir. járásbíró.

A kiadmány hitelül: **Dárdai Ferenc** kezelő.